

Mirosław Lalak

"Kręgi wtajemniczenia. Czytelnik, badacz, tłumacz, pisarz", Edward Balcerzan, Kraków 1982 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 26/3 (89), 166

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ ABRAMOWSKA Janina: Topos i niektóre miejsca wspólne badań literackich. "Pamiętnik Literacki" 1982 z. 1/2 s. 3-25.

"Topos", termin prawie zapomniany, wprowadzony w nowoczesnym rozumieniu do nauki o literaturze przez Ernsta Roberta Curtiusa, stał się z czasem słowem wieloznacznym. Autorka śledzi różne sposoby użycia pojęcia w pracach autorów polskich (M. Głowiński, R. Przybylski, J.M. Rymkiewicz). Sięgając do etymologii i badając poetyki starożytne, próbuje wyjaśnić przyczyny nieporozumień i niejasności. Podkreśla przy tym zasadniczą różnicę między pojęciami "toposu" i "archetypu". Kończącą część tekstu wypełnia klasyfikacja poszczególnych odmian toposu.

BP/89/1

J.T.

/I/ BALCERZAN Edward: Kręgi wtajemniczenia. Czytelnik, badacz, tłumacz, pisarz. Kraków 1982, WL, ss. 456, zł 180,-

Zbiór prac (częściowo już publikowanych) - skupiających się na zagadnieniach komunikacji artystycznej, rozpatrywanych w czterech przestrzeniach kultury: w świecie czytelnika, badacza oraz w obszarze działań translatorskich i obszarze oryginalnych dokonań artystycznych (literackich i filmowych). Ostatniemu zagadnieniu poświęcony jest rozdział "Dwudziestolecie i współczesność", w którym autor poddaje dociekliwej refleksji badawczej zarówno dzieła jednostkowe, jak i doktryny, kierunki literackie (ekspresjonizm, katastrofizm, awangarda) oraz dominujące współcześnie trendy literackie i kulturowe.

BP/89/2

M.L.